

خرداد ماه ۱۴۰۰ درس: علوم و فنون (۲) تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۳/۱۰ مدت پاسخگویی: ۶۰ دقیقه شروع ساعت ۱۰ / پایان ساعت ۱۱ دبیر: رهائی	وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان سمنان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سمنان دبیرستان شریعتی سمنان (دوره دوم)	بسمه تعالی نام و نام خانوادگی: نام پدر: پایه: یازدهم، رشته ادبیات و علوم انسانی آزمون درس علوم و فنون (۲)
--	--	---

«دانش‌آموزان عزیز، آزمون پایانی امروز فقط بخشی از نمره نوبت دوم شماست، بنابراین بخش قابل توجهی از نمره امتحان نوبت دوم مربوط به حضور فعال در کلاس‌های برگزار شده در شاد که از ۲۷ دی ماه ۹۹ تا ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۰ برگزار گردیده می‌باشد. لذا شرکت فعال در کلاس‌ها و پاسخ به پرسش‌های کلاسی + ارسال دقیق تکالیف در موعد مقرر + شرکت در آزمون‌های مستمر + شرکت در آزمون امروز و ارسال به موقع آزمون به پی‌وی بنده، نمره پایانی نوبت دوم شما را تشکیل می‌دهد. آزمون امروز هر نمره ای کسب کنید تقسیم بر ۲ خواهد شد. در پاسخ به سؤالات امروز نیز توجه به موارد خواسته شده الزامی است. ۱- نوشتن پاسخ سؤالات در ورقه امتحانی ۲- نوشتن نام و نام خانوادگی، نام پدر، کد ملی، پایه و نام کلاس ۳- پاسخ سؤالات، باید به ترتیب در ورقه امتحانی نوشته و زیر هر سؤال خط کشیده شود اگر جواب سؤالی را بلد هم نیستید شماره سؤال را بنویسید و زیر آن خط بکشید. ۴- توجه به مدیریت زمان اجباری است. پس زمان خود را مدیریت کنید و جواب‌ها را به ترتیب شماره ۱، ۲ الی آخر ... بنویسید. در زمان مقرر ارسال کنید و از آوردن بهانه‌های واهی پرهیز کنید هیچ عذری قابل پذیرش نیست.

۱) خداوندگار مضامین تازه شعری و خلاق‌المعانی ثانی لقب کدام شاعران می‌باشد؟ (۵/نمره)

۲) هریک از آثار زیر، نثر آن چگونه است؟ و نوشته کدام نویسندگان می‌باشد؟ (۱/نمره)

الف) احسن‌التواریخ :
 ب) محبوب‌القلوب :

۳) کدام یک از کتاب‌های زیر در خارج از ایران نوشته نشده است؟ (۲۵/.)

الف) بدایع‌الوقایع ب) شرفنامه بدلیسی ج) عین‌الحیات د) کتب دارا شکوه

۴) محتشم کاشانی در سرودن شعر مذهبی معروف و ..... او زبانزد است. (۲۵/.)

۵) جامی کتاب نفحات‌الانس خود را به تقلید از کدام کتاب نوشت؟ و موضوع و محتوای آن چیست؟ (۵/.)

۶) در دوره صفویه از نثر مصنوع در فرمان‌ها و ..... و دیباچه کتاب‌ها استفاده می‌شد. (۲۵/.)

۷) در مورد دلیل نگارش کتاب‌های لغت‌نامه در دوره هندی تحلیل کنید. (۵/.)

۸) شعر زیر، سروده صائب تبریزی را از نظر مضمون بررسی کنید. (۷۵/.)

بخیه کفشم اگر دندان نما شد، عیب نیست
 خنده می‌آرد همی بر هرزه گردی‌های من

ریشه نخل کهن‌سال از جوان افزون‌تر است
 بیشتر دل‌بستگی باشد به دنیا پیر را

۹) در نظم همسان دو لختی ، هر مصراع از ..... تشکیل می‌شود (۲۵/).

۱۰) در بیت‌های زیر کدام بیت دارای نظم همسان دو لختی و کدام بیت دارای نظم همسان تک پایه‌ای است ؟ هر یک را تقطیع کرده ، پایه‌های آوایی، نشانه‌های هجایی و وزن آنها را بنویسید. (۲ نمره)

ما به غم خو کرده‌ایم ای دوست ما را غم فرست   تحفه‌ای کز غم فرستی نزد ما هر دم فرست

آب زیند راه را هین که نگار می‌رسد   مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد

۱۱) همهٔ گزینه‌ها دربارهٔ ویژگی‌های اوزان دوری درست است به جز ..... (۲۵/)

الف) هر مصراع از دو قسمت تشکیل می‌شود. ب) هجای پایانی نیم مصراع تابع قوانین پایان مصراع است.

ج) هر نیم مصراع حکم یک بیت را دارد. د) یک پایه یک در میان تکرار می‌شود.

۱۲) در مقابل هر نشانه‌های هجایی نام وزن دوری آن را بنویسید. (با توجه به برش هجایی سه تایی _ چهار تایی و برش هجایی چهار تایی _ سه تایی) توجه یک وزن برش هجایی آن چهار تایی چهار تایی است. (۱ نمره)

الف) _ _ U _ U _ _   ب) _ U _ U _ U U _

ب) _ _ _ U U _ _   د) _ U _ _ U U _

۱۳) هنگامی که شعر را می‌خوانیم و بر اساس درنگ بین هجاها بین اجزای کلام برش‌هایی ایجاد می‌کنیم ، به این برش‌های آوایی ایجاد شده چه گفته می‌شود؟ (۵/)

۱۴) برای هر یک از کلمات زیر وزن واژه و نشانهٔ هجایی آن را بنویسید. (۵/)

الف) دریادلان :   ب) با ادبان :

۱۵) بیت زیر را تقطیع هجایی کنید و و پایه‌های آوایی، وزن و نشانه‌های هجایی آن را بنویسید. (۱/۵ نمره)

الف) بسیار گنه کردیم آن بود قضای تو   شاید که به ما بخشی از روی کرم آنها

ب) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید   مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی

۱۶) در بیت زیر استعاره را بیابید و نوع و مفهوم آن را بنویسید؟ (۵/)

« بخت آن نکند با من، کان شاخ صنوبر را   بنشینم و بنشانم، گل بر سرش افشانم »

۱۷) در بیت «نتوان از سر او برد هوای شیرین/لشکر خسرو اگر بر سر فرهاد رود» یک مجاز بیابید و معنای نهاده و معنای نانهاده آن را بنویسید. (۵/)

۱۸) در بیت « آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد، نیست باد » موارد خواسته شده را بنویسید.

الف) استعاره را بیابید و نوع آن را به همراه مفهوم آن بنویسید. (۵/) ب) یک جناس در بیت بیابید و نوع آن را بنویسید. (۵/)

۱۹) اگر مثبّه ، به همراه لوازم یا ویژگی‌های مثبّه به بیاید، ..... می‌گویند. (۵/)

۲۰) در بیت « کس چو حافظ نگشود از رخ اندیشه نقاب / تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند » استعاره را یافته و نوع آن را بنویسید. (۱ نمره)

۲۱) در بیت « هیچ شک نیست که روزی اثری خواهد کرد / تیر آهی که به وقت سحر انداخته‌ایم» تشبیه را پیدا کرده و نوع آن را بنویسید. (۵/.)

۲۲) مجازی که در آن علاقه شباهت باشد می‌توان استعاره هم به شمار آورد. (۲۵/.)

الف) صحیح ب) غلط

۲۳) در ابیات و عبارات‌های زیر تشبیه‌های فشرده اضافی را بیابید. (۵/نمره)

الف) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ؛ ولی گوش کشیده است؛ از آن گوش به من نمی‌کند ( )

ب) او به شیوه باران پر از طراوت تکرار است. ( )

ج) اگر ای عشق پایان تو دور است دلم غرق تمنای عبور است ( )

برای قدد کشیدن در هوایت دلم مثل صنوبرها صبور است ( )

۲۴) هر تشبیه ریشه در نوع نگاه و تفکر گوینده دارد و آن چه موجب زیبایی تشبیه می‌شود ..... است که شاعر و نویسنده به آن دست یافته است. (۲۵/.)

۲۵) در بیت زیر مجاز و قرینه را مشخص نمایید. (۵/.)

دست فلک ز کارم وقتی گره گشاید کز یکدگر گشایی زلف گره گشا را

۲۶) در بیت‌های زیر کنایه را پیدا کنید و مفهوم آنها را بنویسید. (۵/.)

الف) نرفتم به محرومی از هیچ کوی چرا از در حق روم زرد روی

ب) در سلطان و شاه را روزها بیهوده کوبیدن دگر در کوی شاه خود کنم خاکی به سر امشب

۲۷) متن زیر را بخوانید و آن را از قلمرو زیبا شناسی مورد بررسی قرار دهید. و به سؤالات پاسخ دهید.
«پس از ابر کرم ، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل، دل کرد.»

الف) دو تشبیه بیابید و نوع آن را بنویسید. (۵/.) ب) یک استعاره و یک جناس بیابید. (۵/.)

۲۸) نثر زیر از کتاب تاریخ عالم آرای عباسی را بخوانید و آن را از دید قلمرو زبانی ، بررسی کنید. ذکر چهار مورد (نمره)
« از طبقه علیّه شعرا که ناظران مناظم سخن پیرایی و پیرانه بندان سلسله معنی آراییی اند در آن هنگام در اردوی معلّ و ممالک محروسه ، شاعران سخنورو سخنوران بلاغت گستر بی شمار بودند در اوایل حال حضرت خاقانی جنت مکانی توجه تمام به حال این طبقه بود.»

۲۹) تشبیه بیت زیر را بیابید و نوع آن را بنویسید و از آن یک استعاره بسازید و در جمله‌ای به کار ببرید. (۵/.)

دگر باره خیاط باد صبا بر اندام گل دوخت رنگین قبا

۳۰) درباره شعر زیر به سؤالات زیر پاسخ دهید. (نمره)

مرد آزاده در میان گروه

گرچه خوش خو و عاقل و داناست

محترم آنگهی تواند بود

که از ایشان به مالش استغناست

وان که محتاج خلق شد خوار است

گرچه در علم ، بوعلی سیناست

الف: شعر سروده کدام شاعر عصر سربداران است؟

ب: قدرت شاعری این شاعر در سرودن چه نوع شعری می‌باشد؟

ج: شاعر بر چه نکاتی در شعرش تأکید دارد؟

(۳۱) ویژگی‌های شعری کلیم کاشانی را با توجه به غزل زیر، که سروده ایشان است بررسی کنید. (۵/)

گر تمنای تو از خاطر ناشاد رود	داغ عشق تو گلی نیست که از یاد رود
نرود حسرت آن چاه زنخداں از دل	تشنه را آب محال است که از یاد رود
کاش چون شمع همه سر شود اعضای کلیم	تا سراسر به ره عشق تو بر باد رود

(همه نیکنامی بود یارتان / خداوند سبحان نگهدارتان)

limoonad
Education For All